

[Bindslev.]

det er ganske klart, at disse Institutioner ikke alene er af Betydning for de Mennesker, som faar deres Uddannelse dér eller gaar og hører Forelæsninger dér. Nej, de har gennem disse Mennesker Betydning for alle Landets Borgere og for hele Folkets Kulturliv som saadant. Derfor er det en kortsynet og snæversynet Betragtning, at det kongelige Teater kun er til for dem, der kan se de Stykker, der opføres dér. Hvis Folket er en Helhed, og hvis der er en Helhed i vor Kultur, maa det kræves lige saa vel af den Statsborger, som bor paa Jyllands Vestkyst, som af Københavneren, at det kongelige Teater opretholdes. Man kan muligvis forstaa, som det er blevet sagt af en æret Taler her, at en jydsk Bonde ikke kan begribe, at han skal være med til at betale for det, men man kan ikke forstaa, at hans Repræsentant paa Ting kan mene dette, hans Repræsentant paa Ting, som ikke alene skulde vide, hvad de Vælgere tænker, som han er sat til at repræsentere, men ogsaa skulde vide, hvad der tjener dem og Folket som saadant til Bedste. Nej, det kongelige Teater betegner som Kulturfaktor og som Kulturinstitution Fastholdelsen og Opretholdelsen af en Kontinuitetens Linie i den danske Litteratur, det staar som Værner af de rige Traditioner fra tidligere Slægter, bringer i Nutiden en Genspejling af Fortiden, hvorved vi baade kan spejle os selv og se, at Menneskene i Danmark er nu, som de altid har været, og at under skiftende Tider, under skiftende Problemer bliver Menneskesindet selv ved at være det samme. Teatret kan komme til og bør præge Nutidens Liv i den ejendommelige Vekselvirkning, som altid vil opstaa, hvor der er det rette Forhold mellem Kunst og Liv. Paa den danske Statsscene dyrkes og forædles det danske Sprog, og selv under Forhold, hvor man har en daarlig Ledelse, som vi til skiftende Tider har haft, selv hvor der har været meget Mudder og Kvalm omkring det kongelige Teater, har der dog, skjult under det alt sammen, været opretholdt det, som netop en Statsscene kan komme til at betyde for et Folks Kulturliv.

Herudfra kan jeg gøre Springet til den Betragtning, jeg vil have Lov til at understrege stærkt: det skal ikke kunne betale sig at drive en Statsscene. Det er og bliver en Meningsløshed at gaa ud fra paa Forhaand, at en Statsscene skal kunne forrente sig som enhver anden Forretning. Naturligvis maa man have Lov til at stille

Krav til Statsscenen i Retning af Økonomi, og den maa kunne staa for en fornuftig Kritik. Jeg gaar ogsaa gerne med til, at der fra Rigsdagens Side træffes Foranstaltning til at undersøge, hvorledes hele Teatrets Økonomi ligger. Men selve det Hovedsynspunkt, hvorfra man gaar ud, at Teatret skal kunne betale sig, er en Meningsløshed.

Hvis vi nu ser paa de enkelte Led af Teatret, ser vi, at Skuespillet som saadant i alt væsentligt kan betale sig. Det, der giver det store Underskud, er Operaen, som skal opretholde et stort Personale til at besætte de vældige Rollelister, som Operaer som oftest har, og bestride de vældige Udgifter til et Kor, der er oppe paa 60—70 Medlemmer. Det er klart, at en saadan Opera ikke kan betale sig — den kan det hverken her i Danmark eller, tror jeg, noget andet Sted i Verden. Noget lignende gælder for Ballettens Vedkommende. Der er den Forskel, at Balletten for en Del af det klassiske Repertoires Vedkommende og ogsaa for en Del Stykker, som i en moderne Tid kunde tænkes at komme til, kan indgaa et intimt Samarbejde med Skuespillet, hvilket hidtil ikke har været Tilfældet for Operaens Vedkommende. Vi har set, hvorledes Balletten har været anvendt og stadig anvendes i en Række Stykker af det klassiske Repertoire, og hvorledes i flere Tilfælde dette Samarbejde mellem Skuespil og Ballet netop har bidraget til at skabe de store Successer paa det kongelige Teater. Det vil med andre Ord sige, at hvis man stilles overfor Nødvendigheden af at nedskære det kongelige Teaters Økonomi og Tilskuddet til det, kan den logiske Konsekvens kun være den, at man nedskærer dér, hvor de store Udgifter er. Dette siger jeg ikke, fordi jeg paa nogen Maade ønsker, at hverken Opera eller Ballet skal beskæres, men jeg siger det, fordi det er ubilligt, at skabe en Ordning med et Tilskud til Teatret paa $\frac{3}{4}$ Mill. Kr., som man paa Forhaand maa vide ikke kan holde. Det er ubilligt at tale om, at Teatret skal have et Forsøgsaar, hvor det skal vise sig, hvad man kan faa ud af af Teatret, og saa om et Aar fælde Dommen over det paa Grundlag af en Sæson, hvor man skal arbejde med et Tilskud, som det paa Forhaand er givet, det ikke vil lykkes Teatrets Ledelse at klare sig med.

Naar jeg derfor for mit Vedkommende gaar med til den Ordning, som her foreligger til Gennemførelse, gør jeg det ud fra den udtrykkelige Forudsætning, at jeg ikke ønsker, at denne Ordning skal være et For-